

Kirker, der eie sig selv, med Hensyn til andre Kirker af samme Art, skal udvides til at paahvile dem med Hensyn til alle Kirker i Kongeriget, forekommer det mig, at man kommer ind paa en høist urigtig og farlig Veie. At sige, at den Kirke, der eier sig selv, skal komme andre Kirker af samme Art til Hjælp, er aldeles i sin Orden; der ligger deri en Gjensidighed, idet nemlig de andre Kirker, hvis de engang i Tiden komme til Midler, da igjen skulle komme den Kirke til Hjælp, der tidligere har understøttet dem. Men at sige, at de Kirker, der eie sig selv, skulle komme hvilkensomhelst Kirke i Landet, selv Privates Kirker, til Hjælp med Laan og Forstrækning, alt eftersom Ministeriet bestemmer, er at paalægge dem, at de ogsaa skulle yde Hjælp til de Kirker, med Hensyn til hvilke de ikke staae i noget Gjensidighedsforhold. Det forholder sig nu saaledes, at naar en Bestemmelse kommer ind i en Lov, har den i sig selv en levende Kraft, der ligger i den en Kraft til at drage sine Conseqventer efter sig; enhver Bestemmelse, der bliver Lovbestemmelse, fører tidligere eller sildigere hine Conseqventer med sig. Dersom man altsaa siger, at disse Stiftskirker, som hidtil kun have været forpligtede til at komme andre Stiftskirker til Hjælp, hvori der jo laa en Gjensidighed, nu skulle komme alle Kirker i Landet til Hjælp, hvorledes skal da den Conseqvents engang i Tiden kunne udeblive, at alle Kirkerne blive forpligtede til Gjensidighed? Men naar saa alle Kirker indbyrdes forpligtedes til Gjensidighed, til at komme hverandre til Hjælp med Laan og Forstrækning — hvorved jeg ganske i Forbigaaende maa bemærke, at den ærede Minister ved Forstrækning forstaaer Gave — da seer jeg ikke Andet, end at man vil komme til Communismen, komme til at staae alle Kirker sammen i een Klasse. Der er nemlig ikke sat nogen vis Sum eller nogen Dvotadeel af Kirkens Indtægter, hvortil Hjælpen skal strække sig, men ganske ubegrændset paalægges der, at de skulle komme hverandre til Hjælp, og naar de fra

alle Sider saaledes skulle komme hverandre gjensidigen til Hjælp efter en høiere Autoritets Bestemmelse, saa fik man een stor Kirkeklasse, og den kom til at bestaae af Bidrag, deels fra de Kirker, som eiede sig selv, og deels fra de mangfoldige Kirker, som vare bleve privat Eiendom, men hvis Tiere saaledes ikke mere vilde have mindste Raadighed over deres Eiendom, og derfor troer jeg ikke, at man kan antage en saadan Lovbestemmelse. Det paagjældende Bud i Danske Lov har kun sat en Bestemmelse for de Kirker, der eie sig selv, og med Hensyn til disse skal Gjensidighed herske. Videre bør det ikke strækkes, og jeg er ogsaa meest tilbøielig til at antage, at Bestemmelsen burde vedblive, at indskrænke sig til kun at gjælde de Kirker, der ere det samme Tilsyn underkastede. Endelig er der i Danske Lov brugt det Udtryk: „Laan og Forstrækning“; men der er ikke brugt Udtrykket „Gave“. I Ordet „Forstrækning“ ligger efter min Formening Begrebet af et Laan, hvoraf der ikke føres Rente; men der bliver dog tilbage, at, dersom den Kirke, der har modtaget Forstrækningen, engang kommer til Magt og til Formue, bliver Laanet at betale tilbage. Hvad der er sagt i Loven, finder jeg derfor fuldkommen billigt; men denne Lovbestemmelse, som her af det høie Ministerium er foreslaet givet, troer jeg vilde medføre Conseqventer, som vilde være meget farlige. Jeg skal endelig endnu kun tilføie et Par Ord om § 38.

R e t t e l s e r.

Nr. 95, Sp. 1494, Lin. 3 f. o.: „afgjørende“ læs: „afvigende“
 — — — 1500, Lin. 10 f. n.: „Petersen“ læs: „Peder-
 derfen“
 samme Sp. Lin. 5 f. n.: „Petersen“ læs: „Petersen“